

Хто швидко допоможе —

Набрал чинності Закон України «Про екстрену медичну допомогу».

Із 1 січня 2013 року розпочато повномасштабну реформу служби. Слід відзначити, що реорганізація служби здійснюється в умовах значного дефіциту фінансових, кадрових та матеріально-технічних ресурсів, що, на жаль, є притаманним для всієї галузі охорони здоров'я. Усвідомлюючи, що якісні

показники цієї реформи залежать не лише від медичних працівників, але й від рівня матеріально-технічного забезпечення служби, врешті-решт від стану інфраструктури (дороги, під'їзди, освітлення вулиць та будинків тощо), мову сьогодні поведемо про те, що і як вдалося зробити нашим колегам — лікарям КП ЛОР «Львівська станція швидкої медичної допомоги» та КЗ ЛОР «Львівський обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф».

Із Постанови Президії Профспілки працівників охорони здоров'я України

Держава висуває до медичних працівників жорсткі вимоги щодо надання якісної медичної допомоги, виконання нормативів доїзду «швидкої» до пацієнта – 10 хвилин в місті та 20 хвилин у сільській місцевості, не забезпечивши при цьому належним чином бригади швидкої медичної допомоги відповідним автотранспортом, засобами зв'язку, медикаментами, паливно-мастильними матеріалами та, не здійснивши суттєвих інфраструктурних перетворень (якість доріг, нумерація будинків, освітлення тощо). Низька заробітна плата працівників екстреної (швидкої) медичної допомоги (лікар-початківець – 1527 грн., лікар зі стажем роботи понад 20 років – 3620 грн.), важкі та небезпечні умови праці з постійним нервово-емоційним навантаженням, ризику для здоров'я і життя роблять цю працю непривабливою, породжуючи значний кадровий дефіцит.

Тому найбільшою прогалиною реформи вважаємо відсутність вагомих мотиваційних чинників. До цього часу Урядом не ухвалено постанову КМУ «Деякі питання оплати праці медичних працівників системи екстреної медичної допомоги» щодо встановлення з 1 січня 2013 року працівникам екстреної медичної служби надбавок за особливий характер праці та за особливі умови праці, виплати матеріальної допомоги для вирішення соціально-побутових питань (ст. 11 Закону України «Про екстрену медичну допомогу»).

У ході реорганізації екстреної медичної служби мають місце випадки порушень трудових прав працівників, зокрема, недодержання процедури звільнення та переведення, несвоєчасної виплати заробітної плати, звуження обсягу прав та гарантій, передбачених законодавством. Крім цього, у більшості регіонів ще не створені медичні пункти тимчасового базування, що зумовлює несприятливі умови праці для багатьох бригад екстреної (швидкої) медичної допомоги.

Також є проблематичним питання безпечної експлуатації автомобільного транспорту, який, як правило, знаходиться у вкрай зношеному стані. Нові структурні підрозділи екстреної допомоги не мають матеріальної бази для належного утримання та експлуатації автотранспорту. Не вирішеними залишаються питання передрейсової перевірки технічного стану автомобілів, а також їх своєчасного і кваліфікованого технічного обслуговування та ремонту, медичних оглядів водіїв.

Актуальним є питання додержання положень статті 49 Конституції України, норм Цивільного та Господарського кодексів України при створенні Центрів екстреної медичної допомоги та медицини катастроф, до яких приєднують в якості структурних підрозділів станції швидкої медичної допомоги, що мали статус юридичної особи.

Усе це не сприяє досягненню соціального ефекту реформи та породжує незрозуміння та незадоволення новачками.

Перше лікарське «Товариство ратункове» засноване в 1894 році: а у 1896 році накладом королівського столичного міста Львова видруковано огляд здобутків санітарних від 1871 до 1895 рр., де вперше згадується про заснування у Львівській ратуші – «Станції ратункової».

Очолював це товариство директор – доктор Строяновський, з штатом 12 лікарів та 50 медиків.

Основні принципи діяльності швидкої медичної допомоги, закладені ще в середині XIX ст., залишаються фундаментальними і отримують особливе значення в наш час, коли наша охорона здоров'я шукає нові форми та шляхи реформування.

Щоб працювати за світовими стандартами

Служба екстреної медичної допомоги Львівської області працює у новому єдиному форматі, який забезпечує здійснення організаційних та оперативних заходів у функціонуванні системи екстреної медичної допомоги на території Львівської області. Департаментом охорони здоров'я ЛОДА видано наказ за № 45 від 23.01.2013р. «Про тимчасовий порядок функціонування системи екстреної медичної допомоги Львівської області у 2013 р.», який визначає діяльність служби у перехідний період становлення служби дошпитального етапу нового зразка.

У структуру дошпитального етапу системи екстреної медичної допомоги Львівської області ввійшли як самостійні юридичні особи:

– Комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівський обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф»,

– Комунальне підприємство Львівської обласної ради «Львівська станція швидкої медичної допомоги»,

– Комунальний заклад Львівської обласної ради «Дрогобицька станція швидкої медичної допомоги».

Всі повинні розуміти, а в першу чергу пересічні громадяни, що зміни у системі екстреної медичної допомоги на дошпитальному етапі – це важкий, тривалий процес, який не вирішується за один день адміністративним шляхом без зміни у психології розуміння завдань, які стоять перед службою, усвідомлення самої мети створення такої вкрай необхідної ланки охорони здоров'я.

Одним з першочергових завдань є створення оперативно-диспетчерської служби екстреної допомоги, яка за

допомогою використання сучасних засобів зв'язку забезпечить оперативне приймання звернень за територією всієї Львівської області за єдиним телефонним номером «103», супровід виконання викликів в тому числі і з використанням GPS-навігації. Приміщення КП ЛОР «Львівська станція швидкої медичної допомоги» на вул. П. Орлика, 6 стало базовим для розбудови нової диспетчерської, адже на території м. Львова така диспетчерська функціонує з 2000 року та має величезний досвід в оперативному

керуванні службою. Станція швидкої медичної допомоги м. Львова працює у тому ж режимі, що і працювала, тобто першочергово забезпечує екстреною медичною допомогою все населення м. Львова та його гостей. Приймає звернення про екстрену медичну допомогу хворим, які проживають на території Львівської області, куди може бути забезпечене прибуття бригади екстреної медичної допомоги у

норматив 10 хв. та 20 хв. з моменту звертання.

З часу впровадження Закону про екстрену медичну допомогу значно покращилося медикаментозне забезпечення, яке відповідає примірному табелю оснащення бригади швидкої медичної допомоги, затверджене наказом МОЗ України від 29.08.2008р. № 500. Особливо це важливо в плані надання екстреної медичної допомоги хворим на гострий коронарний синдром, лікування якого, відповідно до європейських рекомендацій, повинно розпочинатися вже на дошпитальному етапі. КП ЛОР «Львівська станція швидкої медичної допомоги» отримала у свій арсенал препарат тканинного активатора плазміногену, який на ранніх стадіях гострого коронарного синдрому має можливість припинити патологічний процес, або призвести до зменшення зони ураження міокарду. Маючи попередній, хоч і незначний, досвід такої допомоги, медичні працівники станції швидкої медичної допомоги готові працювати за світовими стандартами.

Від впровадження закону та реформування служби очікують позитивних результатів: підвищення оперативності при управлінні службою ЕМД, як у звичайному режимі, так і в умовах надзвичайних ситуацій; підвищення ефективності використання фінансових і матеріальних ресурсів; забезпечення своєчасності прибуття бригади ЕМД до 90%.

Відповідно до завдань Президента України, внаслідок послідовного проведення реформи медичної сфери в Україні очікується поліпшення медико-демографічних показників, і, як результат, – подовження тривалості життя громадян України. Всі напрямки роботи КП ЛОР «Львівська станція швидкої медичної допомоги» скеровані на забезпечення безперебійної та вчасної екстреної медичної допомоги мешканцям Львова та області на стабільну нормовану роботу персоналу служби екстреної медичної допомоги.

Наталія ПОВАЖУК, головний лікар КП ЛОР «Львівська станція швидкої медичної допомоги»

Лілія СИРОТА, заступник головного лікаря з оргметодроботи